

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felolós szerkesztő: Dr. VRATARITS IVÁN.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztési közlemények e lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasabes pétkör egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlert petit sora 50 fill.

Legyen-e nagyközség Muraszombattól?

Egész csendben, minden előkészület nélkül tárgyalt községünk képviselőtestülete egy kis községünk jövő fejlődésére nagy fontossággal kérdést, azt t. i. vajjon maradjon-e továbbra Muraszombat kisközség vagy pedig elválva a körjegyzőileg ide csatolt 12 községtől, egymaga válaszon községi jegyzőt, míg a többi községek egy Muraszombat vidéki körjegyzőséget alkotnának.

Talán mondanom is felesleges, hogy községünk megfontoltságról híres atyái, kik városunk legkülönbözőbb levő cimerűl erőszakkal a csigának tiszteletes képét akarják választani, megjedve a rohamos újítástól, ez indítványt egyhangulag elvetették,

Mivel azonban tudomásom szerint ezzel az egyszeri leszavazással az ügy agyonüve nincs, megteszem megjegyzéseimet a nagyközséggé alakulásról, felkérve másokat is arra, sziveskedjenek e nagy jelentőségű kérdéshez hozzázólni, azt megvitatni, hogy így az eszmék harcában győzzön a jobb.

Aki idegenből jó Muraszombatba, annak sok minden különlegesség mellett feltűnik az is, hogy a 113 községből álló nagykiterjedésű járás székhelye, amely magát nagyzóan „város“nak szokta címezni, még csak nem is nagyközség, hanem a 7 házból álló Lukácsfalv teljesen egyenrangú kisközség, vagyis magyarán mondvá falu.

E feletti csudalkozásunkra azzal szoktak válaszolni a benszülőttek, hogy Muraszombat egyenaga kicsi is, meg szegény is arra, hogy külön jegyzőt tartson.

Nem akarok e megjegyzésre válaszulva reá mutatni a lélekszám tekintetben Muraszombattal nem nagyobb Szentgotthárdra vagy Alsólendvára, amelyek már régóta községek és még eddig nem hallottam, hogy jegyzőik unalmukban megszöktek volna, mert erre a tisztelt „megfontolva haladó“ városatyák azt mondhatnák, hogy az egészen más, ott azon nagyközségekben van vasút, felsőbb iskola, gyárak stb.. amik nálunk nincsenek; mert ezen megjegyzésükre epéskedve, talán igaztalanul is azt találnám felelni, hogy mindez nálunk éppen azért nincs, mert így „megfontolva haladó“ vezették a kisközség ügyeit. Kérném, legyen

szabad távolabbi példákra hivatkoznom. Az én szülőfalumat 2200 lélek lakja és mégis ember emlékezet óta nagyközség volt, most pedig a jegyző két segéddel alig győzi elintézni a község ügyeit. Pedig ez a falu egyszerű paraszthely, nincs ott az a sok iparos, kereskedő, melyek tanoncúgyeikkel annyi dolgot adnak s a mellett ott is ugyanazon törvényeket és rendeleteket kell végrehajtani a község előjáráságnak, mint nálunk.

Csak hogy ott végrehajtják azokat, míg nálunk minden téren törvényen kívüli állapotban, iszonyu slendriánságban élünk, amit csak az nem vesz észre, aki még faluja határán nem volt tul.

Nem akarok személyeket sérteni, nem hibáztatom őket, hanem igenis ostorozom azt a rendszert, amely egy emberre felelti munkát ró, amelyet becsülettel még akkor sem képes elvégezni, ha az idegölő munkában agyon is dolgozza magát.

Ami a dolgot illeti, akadna tehát elvégezni valója két jegyzőnek is, de hátra van a legfontosabb kérdés, amit szem elől tévesztetni nem lehet és ez a pénz kérdés.

Nos e tekintetben szerencséseknak mondhatjuk magunkat, mert az állam segélyünkre siet oly kérdés megoldásánál, amit magunk erejéből is kénytelenek volnánk előbb több megoldani.

A jegyző fizetése nem is okoz nehézséget, mondják a „megfontolva haladó“, hanem mint nagyközségnek a törvényrendelete szerint külön pénztárosi állást is kell rendszeresíteni. Itt, félreértések elkerülése végett megjegyzem, hogy e község pénztárosi állásnál nem gondoljunk valamely kétezer koronás pénztárosi hivatalra, hanem egy olyan tiszteletbeli állásra, amelyet máshol 100—200 K tiszteletdíj mellett elvállalnak megbízható és felelősségre vonható polgárok.

Ily állásra pedig régóta égető szükségünk van, sőt többet mondok, ha győznek is a maradiak és Muraszombat kisközség marad az idők végéig, cimerében a csigával, még akkor is meg kell változtatnunk a mostani szegényteljes községi pénzkezelést.

Mert, hogy a kisbíró, tehát egy felelőséggel nem tartozó, felelősségre nem is

vonható egyén szedje be és kezelje nem csak a községi, megyei, de még a hitközségi adót is, aki különféle árkusokkal hóna alatt, mint a török basák, derüre-borura megpumpolja kétszeresen is, nemcsak az irni-olvasni nem tudó, de még az uri közsönseget is, ez olyan állapot, amelynek pártját Európában nem, legfeljebb csak Ázsiában lehet találni.

Itt is áll, hogy a fősvény többet költ. Azok, akik az új rendszert ellenzik, azért mert adójuk tán 1 vagy 2 százalékkal emelkedik, gondolják meg, hogy a mostani rendszer mellett 100 százalékkal is emelkedhetik igen könnyen, mint az már sokaknál tudva is, tudatlanul is gyakorta emelkedett.

Mind ez okoknál fogva én pártolom Muraszombat nagyközséggé fejlődését, mint pártolok minden olyan eszmét, amely városunkat, járásunkat előbbre viheti.

Komló termelés.

(Vége.)

Komló alá a mesterséges trágya felék csak elvéve használtatnak, bár kísérletek nagy számmal végezettek, melyek legtöbbször azért nem bir nagyobb gyakorlati értékkel, mert a műtrágyának csak a termés mennyiségére gyakorolt befolyását állapítottuk meg, a minőséget pedig figyelmen kívül hagyják.

Az eddigi tapasztalatok szerint a mesterséges trágyafélék alkalmazásánál arra különösen kell ügyelni, hogy a nitrogén tulsúlyban ne legyen, mert különben a szár és levélzet fog csak erőteljesen növekedni a toboztermés rovására, ezen kívül a minőségre is hátrányos lesz az. Nagyon természetes, hogy az egyes trágyafélék mennyiségére a talaj tápanyag készlete is határozó és a szerint az egyes trágyanemek mennyisége módosítandó.

A komló, mint felkuszó növény, több méter hosszú indákat nevel, melyek csak az esetben hoznak megfelelő termést, ha feluthatnak, mely célból régebben karót adtak minden tőkéhez, utjában több helyen a karókat sodronnyal helyettesítik.

A karók a komlótermést meglehetősen drágítják, annál is inkább, mert egyre több kerülnek, a miért is már régebben próbálták a póznákat sodronnyal és zsinnyel helyettesíteni. Azt, hogy karós vagy sodronyos mivelés lesz-e a megfelelőbb,

csak a helyi viszonyok figyelembe vételével lehet eldönteni. Ott, ahol a póznák olcsón szerezhetők be, ezelszerű lesz a karos mivélés mellett megmaradni, különösen ha a terület a szelnek nagyon ki van téve, egyébként a sodronymivélésnek adandó az előny, különösen ha nagyobb területen termelik a komlót.

A sodronnyálvány rendszerint kevesebbe kerül, mint a póznák, azonkívül a zsinóron gyorsabban halad az inda fölé, mint a póznán, különösen annak alsó, vastagabb részén, hamarabb fejlődnek a terméshozó oldalhajtások, a zsinórra vezetett komló magától felkuszik, a többszöri kötézés elmaradhat. Sodronyrendszerrel a komló-tövektől 15—20 cm-re apró cövekeket venek a földre, melyekre kötétek a fölvezető sodrony vagy zsinór egyik vége, a másik vége a vízszintes tartósodronyra erősítették.

A komlót a következő ápolási munkákban kell részesíteniünk: kapálás, a komló-kertet többször meg kell kapálni, az első kapálást rendszerint akkor adjuk meg, midőn a hajtásokat a karóra vagy sodronyra már rá vezettük, ezen kapálásnál a komlótóve körül vagy éppen nem kapálunk vagy csak sekélyen; a talaj többi részét azonban jó mélyre felkapaljuk, hogy az előző munkálatoknál, különösen a karózásnál összeptort föld felporhanyítottassék. A második kapálás néhány hét múlva következik, midőn a talaj kezd kigyomosodni, ezen kapálás sekélyebbre veendő, mint az első. A második kapálást szükség szerint még egy harmadik, esetleg negyedik kapálás követ. Vidékenként a komlót fel is töltögetik.

A komló megmetszése után rövid idő múlva mutatkoznak a komló indák, melyek kezdetben fehér színűek, később azonban megzöldülnek; egy-egy tön rendszerint több hajtás keletkezik, mint amennyire szükség van. Midőn a hajtások 50—60 cm hosszúak 2—3 hajtást vigyázva a karóra vagy zsinórra vezetünk, 1—2 hajtást tartaléknak meghagyunk, a többit pedig eltávolítjuk. A hajtások kiválogatásánál arra kell ügyelni, hogy lehetőleg egyforma fejlettségűek vezetessenek a karóra, illetve a sodronyra. Ha ezen hajtások letörnének vagy késői fagy kárt tenne bennük, akkor levágjuk és a tartalékajtásokkal pótoljuk.

A karóra vagy sodronyra vezetett hajtásokat szalmával vagy raffia-háncsossal megkötjük; a sodrony mivélésnél csak egyszer kell kötözni, a karos mivélésnél 2—3-szor.

A komló tobozai a főhajtásból kiinduló oldalhajtásokon teremnek. Az oldalhajtásokon mintegy 2 m magasságig semmi, vagy csak nagyon kevés toboz keletkezik; ezért, ha ezen haszon nélküli oldalhajtások eltávolítottak, a felső oldalág erőteljesebben fognak kifejlődni, több és tökéletesebb toboz terem. Az utolsó oldalhajtásokat kerti ollóval vagy éles késsel kell eltávolítani, mert letöréssel könnyen megsérthetjük a komló indákat.

A komlónál nagyon kell ügyelni arra, hogy az se éretlenül, se pedig túleretlen ne szedessék. Az éretlen komlónak nincs megfelelő aromája, minősége gyengébb; a túlerelt komlóból a komlóliszt egy része kihullott, az ily komló tehát szintén kevesebbet ér, mint az idejében szedett. A komló érettségének jelei: a tobozlevelek zöldes színe sárgás-zöld-arány-sárga lesz. Kézbe fogva és összenyomva, recsegő hang hallható, a komlóliszt jellegzetes szaga jól

érezhető. A komló tobozokat körömmel vagy szedőgyűrűvel csipik le az indáról, a szárból mintegy 0,5 cm rész marad a tobozon; hosszabb szárt a levő kifogásol.

A leszedett komló még nem piaci áru, azt előbb meg kell szárítani. Száríthatjuk a komlót szabadlevegőn, napon és árnyékban, fedett helyiségben és aszálókban. A napon való szárítás a legrosszabb mód, mert a komló nem lesz tetszetős színű; szabadban, árnyékban szépen szárad ugyan komló, azonban nagyon ki van téve az időjárás változásainak, a miért legjobban a komlót fedett helyiségben szárítani.

Legcélszerűbb a komlót jól szelvéthető helyiségben kereteken szárítani. A keretekre a komlót 2—3 cm. vastag rétegben töltjük és naponta többször megmozdítunk anélkül, hogy a komlóhoz hozzá érjünk; a szárítás az időjárás szerint 2—6 napot vesz igénybe, átlag 3 napig tart. A jól megszáradt komlót kupacokba öntjük s úgy hagyjuk a beszákolásig. Kezdetbe ismételt meg kell vizsgálni, hogy nem melegedett-e fel, ha igen — úgy a zsakokat kibontjuk s újból szárítjuk.

A komlótermés igen széles határok között ingadozik. Befolyással van erre az időjárás, a komló kora, felesége, a talaj, a talaj termőereje, végül a munkák pontos és lelkiismeretes végzése.

A finom komló termése csekélyebb, mint a középminőségű; ezé ismét kisebb, mint a durvát. Általánosan fölvehető, hogy a finom komló kh.-ként 170—225 kg., a középfinom 350—450 kg., a durva komló 600—800 kg. termést ad.

De nemcsak a termés mennyisége mutat ily ingadozást, hanem a mmázsankénti ár is, 10 évi átlag, termelőnk pontos feljegyzése szerint 260 korona. — Ily ár mellett minden esetre érdemes volna gazdálkodásunknak komolyan foglalkozni a komló-termelés gondolatával.

Szenteh Dezső
gazd. szaktanár.

Ipartestületi közgyűlés.

A muraszombati járási ipartestület, valamint annak kebelében alakult hitelszövetkezet és betegsegélyező pénztára 1905. március hó 25-én d. e. 10 órákor tartotta meg rendes évi közgyűlést Bács János ipartestületi elnök, előnöke mellett.

Az évi jelentésnek főbb adatai a következők: Az 1884. évi XVII. t.-cz. módosítására, Budapesten tartott országos iparkongresszuson a testület Bács János elnök és Czippott Miklós pénztárnok által képviseltette magát.

Mult év június hó 26-án Szombathelyen tartott „Vasvármegyei iparos kongresszus“-ra a testület Bács János elnök, Wilfinger Károly tb. jegyző, Stevanecsek Nándor jegyző és Rituper József választmányi tagokat küldte ki, mely alkalommal Wilfinger Károly tb. jegyző, az ipartörvény revíziójára vonatkozó javaslatát terjesztette az iparkongresszus elé.

A járási ipartestületnek 1904. évi bevétel volt 3599 K 49 f, ezzel szemben kiadás mutatkozott 1366 K 43 f. A testületnek névleges vagyonja 1904. év végén 16672 K 41 f, a testülethez az elmúlt éven 623 úgydarab érkezett be. Iparrendélyért folyamodott 56, lemondott pedig 24 iparos. Beszögédés történt 121, felszabadulás 90 és munkaköny 159 esetben adatott ki. 1904. évi június hó 31-én tanonemunkakiállítás rendezett az elő-

járóság, mely alkalommal 87 korona jutalomdíjat osztott szét a tanoncok között.

A bekellető-bizottság 10 ülésen 19 panaszt vett tárgyalás alá, melyek részben kiegyezéssel, részben pedig ítélettel nyertek megoldást.

A hit-Iszövetkezet jelenlegi állapota pedig a következő: beiratkozott 180 tag 536 üzlettrésszel. Eddig befizetteket 23596 K, az üzlettrések névértéke pedig 26800 K még forgalmi főösszeg 626.689 K 01 f-t tett ki.

A mult évi zárszámadás előterjesztése, a tisztviselők felmentése és a jövő évi költségetes megállapítása után, a tisztújításra került sor. Bács János ipartestületi elnök mint a maga, úgy tisztársai nevében, visszaadja a közgyűlésnek megbízatását s kéri a közgyűlést, hogy az elnök választás idejére korelnököt válasszon. A közgyűlés ezuttal is Kolossa József urat kérte föl, a korelnöki szék elfoglalására, ki rövid ténylekés után, Bács János egyhangul megválasztott elnöknek adta át helyét. Bács János megköszönte a már tizenket izben beléje helyezett bizalmat s kéri a közgyűlést, hogy a választmányi tagokat válassza meg. Megválasztottak: Kolossa József, Czippott Miklós, Antauer József, Fallik Károly, Marics János, Györfi Vince, Palli István, Molicz János, Fliszár József, Klonfár István és Zsilavecz Ignác Muraszombatból. Horváth Mihály Borhidáról, Rajbár Miklós Nemesdről, Koczen János Mártonhelyről, Luthár János Szentbórról.

Póttagok: Fliszár Ferenc és Vörös János Muraszombatból, Rátnik Mátyás Kőrongról.

Számvizsgálók: Friskies Iván, Fliszár József Muraszombatból és Bernák József Nemesdről.

Póttag: Fridik Alajos Muraszombatból.

A betegsegélyező pénztári igazgatóságba megválasztottak: Zsilavecz Ignác, Marics János, Palli István és Hiekl Ferenc iparosok. Sianyevecz András, Rituper Lajos, Recek István, Gredár Antal, Sarotár János, Heklies János, Kiszilák Antal, Bagáry Győző, Fliszár Iván, Puhán Vince és ifj. Holczmann Ferenc a segédek részéről.

A felügyelő-bizottságba megválasztottak: Fliszár József iparos, Hartmann Ferenc és Fliszár Antal segédek.

A választott bíróságba: Antauer József, Loncsár Mihály iparosok, Kiszilák Antal, Kutos István, Szukies István és Hartmann József segédek. Ellenőr: Zsálik István.

A választás befejezése után Bács János elnök felhívja a közgyűlést, hogy az előjárásigal karöltve igyekezzen ügyes-bajos dolgaiban eljárni s biznank meg az előjáróság intézkedéseben, ki mindenkorra tagok érdekeit szemmel kíséri és jogos igényeit érvényesíteni iparkodik.

Végül megemlékezik Sinkovics Elek iparhatósági biztostól, megköszöni a közgyűlésen való megjelenését s egyuttal kéri, hogy az ipartestületet a jövőben is támogattni sziveskedjek.

Sinkovics Elek iparhatóság biztos megköszöni a figyelmet s felhívja a közgyűlést, hogy szeretettel igyekezzen egymast támogatni s az előjáróság iránt nagyobb bizalommal legyenek, mert közös erővel és akarattal lehet csak elérni mindazon célokat, amelyeket az ipartestület, az iparosok érdekeinek előmozdítására magának kitűzött. Ezen lelkes felhívás után, a közgyűlés az iparhatóság biztos és elnök ültetésével vért.

A közgyűlés után a választmány nyomban megtartotta választmányi ülését, melynek tárgya az alelnök, pénztárnok és jegyzőnek megválasztása volt.

Megválasztottak egyhangul alelnöknek: Kolossa József, pénztárnoknak: Czippott Miklós és jegyzőnek Stevanecsek Nándor.

Ezzel a tárgysorozat ki lévén merítve, a választmányi ülés is befejezést nyert.

HIREK.

— **Uj honpolgár.** Ifj. Vogler József széchenyi-kuti birtokos a magyar állam kötelekébe való felvételért folyamodott a vármegye alispánjához, a legutóbbi megbízottsági tagválasztáson kerülte megválasztotta megbízottsági taggá, azonban a központi választmány ezt a választást megsemmisítette, mert kiderült, hogy Vogler nem magyar állampolgár és szavazójoga sincs. E bajon is segítendő, de meg Vogler jó magyar érzelmi lévén, a magyar állam polgárság elnyeréséért folyamodott.

— **Uj körjegyzőségek.** Pósfay Pongrác járási főszolgabíró a belügyminiszterium 125,000/1902. számú rendelete alapján a járásbeli körjegyzőket és anyaközzevetéseket f. hó 28-án értekezletre hívta össze, hogy azok véleményadásának meghallgatásával a járásban felállítani szándékolt új jegyzői körök beosztására felterjesztését előkészítse. Az értekezlet tudomásunk szerint a következőkben állapodott meg. Muraszombat község, mint központ, ezután is egy körjegyzőség székhelye maradna, ezenkívül azonban Muraszombat külön jegyzőséget kapna, miert is kívánatos volna nagyközsége való átalakulása. Körjegyzőség állítatnék fel Urdomb központonál, melyhez tartoznak: Urdomb, Szt.-Benedek, Rátkalca, Tótlak községek. Szt.-Sebestényi körjegyzőség: Szt.-Sebestény (központ), Bokrács, Völgyes, Musznya, Salamon, Mátyásdomb, Órfalu, Pálhegy és Kölesvölgy. Perestói körjegyzőség: Perestó (központ), Görhgy, Retállás, Máriahavas, Vasvescsés és Mottolyád, Ferenfalvi körjegyzőség: Ferenfalva (központ), Véghegy, Kőhida, Birószék, Ivánfalva, Borhida és Halmos. A többi 11 körjegyzőségben a fenti községek külön választás kivül annyiban történne változás, hogy a muraszombati körölt Muraszentes és Muracserehely községek a csendlaki körjegyzőséghez, Tölgyes, Lukácsfa és Málnás községek a mártónhelyi körjegyzőséghez csatoltatnának át. Az érdekelte községek képviselőtestületeivel a körjegyzők a hozzájárulást felett ápril hó 2—5-éig tárgyalnak, minek megtörténte után a jóváhagyás, illetve a felelőzések elintézte a vármegye törvényhatóságának fogja képezni feladatát.

— **A körmend—muraszombati vasút ügye.** A kereskedelmi miniszter, a belügyminiszterrel egyetértőleg a következő fontos határozatot közli az egyes törzsrészvényeket jegyző községek képviselő testületeivel: Az alábbi megnevezett községek képviselőtestületeinek közgyűlési határozatait, melyek szerint a körmend—muraszombati helyi érdekű vasút megépítésére törzsrészvények ellenében Kerkaközpóna 4000, Kondorfa 4000, Kopornak 2000, Kotormány 2000, Dávidház 2000, Domonkosfa 10000, Szomorócs 4000, Hódos 20000, Kerca 12000, Senyeháza 14000, Bajánháza 10000 korona hozzájárulást biztosítottak, kimondva egyuttal azt is, hogy ezen hozzájárulási összegeket hosszabb lejáratú kölcsönök felvételével egyenlítk ki s a kölcsönök amuitásait pótdó kivételse után fedezik, a belügyminiszterium vezetésevel megbízott miniszterelnök és pénzügyminiszterrel együttesen felülbírálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest változatlanul jóváhagyom Kondorfa, Kerkaközpóna, Kopornak—Dunaföld, Kotormány és Dávidház községek képviselőtestületi határozatait. Mivel azonban Domonkosfalva, Szomorócs és Hódos községek fent kitüntetett hozzájárulásainak mérve nem áll arányban a jelzett községek közhelyesítési képességével: Domonkosfa község hozzájárulását 10000 koronáról 6000, Szomorócs község hozzájárulását 4000 koronáról 2400 koronára, Hódos község hozzájárulását pedig 20000 koronáról 1200 koronára szállítom le. Vegül Kerca, Senyeháza és Bajánháza községek képviselőtestületének ez ügyben hozott határozatait feloldom.

— **Szakelődés.** Gazdakörünk közgyűlése alkalmából Szenteh Dező csakintói gazdasági szaktanár a közgyűlés keretében előadást tart a „komló termeléséről, ezután is felhívjuk a gazdaságközség figyelmét az érdekes és hasznos előadásra.

— **Sztrájk.** Rohamosan haladunk, esütörtökön délután a Fő-utónak valósgos nagyrávósi kepe volt. Lakatosok tartották tüntető sztrájkukat, a Hauszer-féle kiskanzisai lakatos műhely munkásai, mivel a tulajdonos bértüket felemelti, illetve javítani nem akarta, sztrájkba léptek. A munkaadó és a munkások között oly izgatott volt a

hangulat, hogy estefelől csendőri beavatkozás vált szükségessé, baj azonban nem történt. Másnap a béke helyreállott, ma már vigan csattog a kalapács, a műhely zajától hangos Kiskanzisza.

— **Tenyészbikák árverése.** A vasmegei gazdasági egyesület f. é. április hó 10-én d. e. 10 órától kezdődőleg Szombathelyen a Bierbauer-féle vendéglő udvarán Tenyészbika árverést tart, mely alkalommal 30—35 darab bika kerül eladásra. Az árverési feltételek a következők: Minden bikának kiküldtási árát a 90 szalakkal leszállított becser képezi. Egyidejűleg árverezhetnek vasmegei tenyésztek és a községek megbízottai. Igeretek minimális két korona összegben történnek. A loútól vételért minden engedmény nélkül magánosok azonnal felzetni kötelesek, míg ellenben a községi megbízottak általuk aláírandó adólevelé ellenében, azt két évi kamat nélküli részletekben fizetik. A községek által kiküldendő megbízottak kötelezve vannak magukkal hozni községük képviselő testületi jegyzőkönyvét, aláírva az összes képviselőtestületi tagok által és ellátva a község pecsétjével. Ezen jegyzőkönyv előmutatása nélkül községi kiküldöttek árajánlatai el nem fogadtnak. Akár magánok, akár községi megbízottak által megvett bikák azonnal az illetők tulajdonába mennek át és a gazdasági egyesület a törvényes szavatosság hibáktól eltekintve, csak a bikák hágokepeségét illetőleg 15 napig vállal felelősséget, amely körülmény azonban minden esetben állatorvosi bizonylattal lesz igazolható. Árverés után vasuton szállítandó bikák részére szállítási bizonyítványok a vedő rendelkezésére bocsátatnak. Ugy a községi megbízottak, valamint a magánosok által minden egyes bika után négy korona állólépész fizetendő.

Előfizetési felhívás.

Mint hogy tisztelt előfizetőink között, különösen a vidéken, sokan vannak, kik még az 1904. évi II. felévi előfizetési díjjal tartoznak, tisztelettel kérjük a lejárt előfizetési összegnek megküldését, nehogy e miatt a lap rendezéséért fennakadást szenvedjen.

Egyben kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése december hó 31-én lejárt, hogy az előfizetésüket már most megújítani sziveskedjenek.

A „MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE“
kiadóhivatala.

Szerkesztői üzenet.

F. A. Szege. A muraszombati járásban 114 község és 2 puszta van.

Apró hirdetések.

Gazdakörünk 2 Kühne-féle sorvetőgépet kínál eladásra, jelentkezhetni az irodában.

Marhasó kapható kilonként 13 filléért Kardos József muraszombati kereskedésében.

A gazdakör hivatalos helyiségében a gazdák egy Kühne-féle aranka tisztító rosta áll rendelkezésére. A tisztítás díja kilonként 3 fillér.

3 éves, jó muraközi ménlovt keres a gazdakör.

Vetőmagvakat szivesen szerez be a gazdakör, ha ez iránt a titkári hivatalnál elegendő jelentkeznek.

Gazdakörünk szarvasmarha tenyésztésünk előmozdítása végett piros-tarka simenthali fajmarhát közvetít, jelentkezhetni még mindig a gazdakör irodájában.

Gyümölcsfákat árusít a gazdakör Vaskorpád és tótlaki telepén, egyres darab áfa tagoknak 30, nem tagoknak 40 fillér.

Kitűnő beszerzői szilvafa kapható a gazdakör tótlaki telepén 24 filléért.

Gazdakörünk 4 drb 4—6 éves muraközi kancát keres megvételre.

A

„Pesti Napló“ uj karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak,
melyet 1905. évi karácsonyi ajándékunk szántunk t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékunkmivnk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Albuma“-nak, mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalja le a modern magyar festőművészet remekéinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyrétek diszmitve szövegrényi példányával terjesztve el a magyar költészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek édiszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“ új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló diszmitve: a **Modern Magyar Festőművészek-kel.**

Ötven nagyszabású festményt szemlélünk ki a modern magyar festők alkotásaiából, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokban és

gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben

jelisebb festőink vonzóna megírt életrajzát. A szöveget, amely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsősorúan esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvésünket és a magyar könyvkiadarművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan diszú ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megkötés nélkül a Pesti Naplora előfizet. Az előfizetés fel- és negyedévintart, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., 1/2 évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1 óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatványzámat szivesen küldünk. Tisztelettel

A „PESTI NEPLŐ“ kiadóhivatala.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság
(ASSICURAZIONI GENERALI)

f. é. március hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904. évi mérleget.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt elctibiztosítási tőkösszegek 710.811,866 K és 28 f-t tettek ki és az év folyamán bevételek díjak 32.134,119 K és 97 f-re ruhtak. Az elctibiztosítási osztály díjtartaléka 16.145,171 K 85 f-re 190.337,407 K 01 f-re emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörésselopás elleni és tűkörülgviztosítást a díjbevétel 18.630.502,710 K biztosítási összeg után 22.391,739 K 95 f volt, miből 8.722,170 K 40 f viszontbiztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13.669,569 K 55 f-re rugett, mely összegből 9.447,372 K 69 f mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesse való díjkötelezvények összege 90.301,649 K 69 f.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.646,057 K 20 f-t, mely a viszontbiztosítás levonása után 1.547,460 K 56 f-re rugett.

Károkért a társaság 1904-ben 29.008,350 K 42 f folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kifizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797.690,516 K 38 f igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.851,064 K 11 f-re ruognak, különösen kiemelendők: az alapszállási szerinti nyereség-tartalék, mely 5.250,000 K-t tesz ki, az értékpapírok árfolyamgádozásaára alakított tartalék, mely 3.729,624 K 17 f külön tartalékkal együtt 18.699,889 K 05 f-re emelkedett, továbbá felemeltendő a 160.000 K-ra rugó képes követelések tartaléka és az 590,587 K 53 f ingatlan tartalék. Ezeket kivül fennáll még egy 1.150,587 K 53 f-t kitévő tartalék.

